

hedserstatning ændres til et retskrav, i hvert fald for så vidt angår sager, hvor der foreligger dom om erstatningsudmålingen«.

Beslutningsforslaget er medtaget som bilag 4 til betænkning nr. 1019/1984 (side 138–142). I betænkningens kapitel 4 (side 53–55) har arbejdsgruppen refereret den kritik af den gældende ordning, som har fundet udtryk både i beslutningsforslaget og i folketingsbehandlingen heraf.

Hovedindvendingen mod den gældende ordning er, at afgørelsen om erstatning fra staten skal træffes efter en konkret rimelighedsvurdering, og dette kan være særligt betænkeligt, såfremt domstolene i forvejen har behandlet spørgsmålet om erstatning fra skadevolderen og i den forbindelse vurderet offerets »egen skyld«.

Kritikken i beslutningsforslagets bemærkninger retter sig således især mod særreglen i lovens § 8, stk. 1. Det erkendes i beslutningsforslaget, at der i tilfælde, hvor der ikke sker nogen påkendelse af erstatningsspørgsmålet ved domstolene (f.eks. fordi skadevolderen er ukendt), er behov for regler, der giver mulighed for at nedsætte statens ansvar, når skadelidte har optrådt uforsigtigt. Men den samme type af hensyn tages også af domstolene ved deres vurdering af skadevolderens erstatningsansvar, og når domstolene har truffet afgørelse om dette spørgsmål, bevirker erstatningsnævnets skøn efter § 8, stk. 1, at nævnet foretager en omvurdering, hvorved nævnet underkender domstolene, der i modsætning til nævnet har et førstehåndskendskab til sagen. I den forbindelse henvises der specielt til nævnets behandling af sager om godtgørelse til ofre for voldtægt.

De konkrete sager, som har været nævnt i beslutningsforslaget og under folketingsbehandlingen af dette, er søgt identificeret af erstatningsnævnet, som nærmere har kommenteret dem i afsnit 8 i det notat, som er optaget som bilag til betænkningen (side 96–100).

4. Den arbejdsgruppe, som har afgivet betænkning nr. 1019/1984, har i overensstemmelse med sit kommissorium overvejet spørgsmålet om ændringer dels i offererstatningslovens materielle regler, dels i de processuelle regler. Arbejdsgruppen understreger (side 59), at der er meget nær sammenhæng mellem de af arbejdsgruppen foreslåede ændringer i de materielle, henholdsvis processuelle regler.

4.1. For så vidt angår de *materielle regler* er der i arbejdsgruppen enighed om, at det er ubetænkeligt at ændre formuleringen af bestemmelserne i

lovens § 1, stk. 1–2, § 2, § 3, stk. 1–4, § 6 og § 9, stk. 2, således at staten *skal* yde erstatning.

Offererstatningsloven indeholder imidlertid også enkelte bestemmelser, som kun er tænkt anvendt i særlige tilfælde, hvor konkrete grunde taler for at yde erstatning, og arbejdsgruppen finder, at disse regler ikke bør ændres til retskravsregler. Det drejer sig om bestemmelserne i § 1, stk. 3 (om forbrydelser begået uden for den danske stat), § 4 (om skade forvoldt af strafafsonere m.v., som er undvejet fra de andre nordiske lande) og § 10, stk. 2 (om erstatning i tilfælde, hvor lovovertrædelsen ikke uden unødigt ophold er anmeldt til politiet m.v.). Disse særlige bestemmelser bør således fortsat være formuleret således, at staten *kan* yde erstatning.

4.2. Som nævnt ovenfor under pkt. 2 indeholder den gældende offererstatningslov en *særregel i § 8, stk. 1*, hvorefter erstatning kan nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte eller afdøde har medvirket til skaden, eller »skaden er opstået under sådanne forhold, at erstatning ikke findes rimelig«. Denne regel, der henviser til et konkret skøn over erstatningens rimelighed, lader sig efter arbejdsgruppens opfattelse vanskeligt forene med en ordning, hvorefter skadelidte har et retskrav på erstatning. Arbejdsgruppen har derfor indgående drøftet, om denne særregel bør ophæves, således at det vil være de almindelige erstatningsretlige regler om egen skyld og accept af risiko, som vil skulle anvendes.

Arbejdsgruppen har som nævnt ovenfor under pkt. 2 foretaget en analyse af forholdet mellem erstatningsnævnets praksis efter § 8, stk. 1, og den almindelige erstatningsret (betænkningen, side 28–41). Det er arbejdsgruppens opfattelse, at nævnets praksis i vidt omfang svarer til de resultater, som man må nå til på grundlag af den almindelige erstatningsrets regler om egen skyld og accept af risiko. Men nævnets praksis – der jo har skullet leve op til intentionerne bag særreglen i § 8, stk. 1, sidste led – går i et vist omfang videre i retning af at lade erstatning nedsætte eller bortfalde, end den almindelige erstatningsrets regler giver grundlag for. Betænkningen indeholder side 62 en kort opsummering af denne analyse.

Der har i arbejdsgruppen gjort sig forskellige vurderinger gældende vedrørende rimeligheden af den gældende praksis. Når det drejer sig om vurderingen af de foreliggende løsningsmuligheder, har arbejdsgruppen ikke kunnet nå til fuldstændig enighed, og den har delt sig i et flertal på 5 medlemmer og et mindretal på 1 medlem.